

Asia: VN/32242/2024

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta Rajavartiolaitoksen varautumista tukevien toimivaltuuksien tarkistamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Päällystöliitto Ry kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta sen valmisteluvaiheessa.

Lakiesitys ehdottaa laajennuksia Rajavartiolaitoksen tehtäviin, kuten rajavalvonnan ja meriturvallisuuden valvonnan lisäämistä sekä uusien toimivaltuuksien myöntämistä esimerkiksi laittomasti maahan saapuvien henkilöiden tunnistamiseen ja estämiseen. Nämä muutokset ovat tarpeellisia kansallisen turvallisuuden näkökulmasta, mutta ne voivat lisätä henkilöstön työtaakkaa. Ehdotetut muutokset, kuten kriittisen infrastruktuurin valvonta ja miehittämättömien kulkuneuvojen käyttöön puuttuminen eivät ole täysin uusia tehtäviä, vaan ne ovat jo osittain Rajavartiolaitoksen päivittäistä työtä ja on hyvä, että niihin saadaan tarkempaa säännöstä. Näiden uudenlaisten tehtävien toteuttaminen kuitenkin vaatii edelleen jatkuvaa koulutusta ja resursseja, mikä saattaa kasvattaa henkilöstön kuormitusta, joten riittävät resurssit on turvattava niin henkilöstön kun määrärahojen osalta.

Vaikka ehdotetut laajennukset voivat aiheuttaa jonkin verran päällekkäisyyksiä eri viranomaisten tehtävien välillä, on tärkeää huomioida, että viranomaisten yhteistyö on ollut henkilöstön näkökulmasta sujuvaa. Tähän mennessä ei ole ilmennyt kilpailua tai "mustasukkaisuutta" tehtävistä eri virastojen välillä, vaan yhteistyö on ollut todella tehokasta ja toimii hyvin käytännön tasolla. Tämä tekee mahdollisista päällekkäisyyksistä vähemmän ongelmallisia, koska viranomaiset osaavat jakaa tehtäviä ja resursseja saumattomasti keskenään.

Lakiesityksessä ehdotetaan laajennuksia Rajavartiolaitoksen tehtäviin ja toimivaltuuksiin, mutta ei ole riittävästi käsitelty sitä, miten nämä lisääntyneet vastuutehtävät rahoitetaan. On tärkeää, että laajennettujen valtuuksien ja tehtävien myötä myös rahoitus turvataan, jotta Rajavartiolaitos pystyy täyttämään ne ilman, että henkilöstön kuormitus kasvaa kestäättömäksi. Erityisesti talousarvion

liikkumattomuus ja valtion tuottavuusohjelman leikkaukset, jotka kohdistuvat myös Rajavartiolaitokseen, luovat paineita. Rahoituksen on katettava paitsi uusien teknologioiden käyttöönotto, myös koulutus, rekrytointi ja henkilöstön hyvinvointi.

Päällystöliitto haluaa korostaa, että Rajavartiolaitos on jo nyt erittäin kustannustehokas viranomainen, joka suorittaa laajan valikoiman tehtäviä niin maalla, merellä kuin ilmassa ja tukee myös muita viranomaisia omilla toimillaan. Näiden tehtävien hoitaminen tehokkaasti edellyttää jatkuvaa resursointia ja rahoitusta, mutta samalla Rajavartiolaitos on pystynyt tuottamaan merkittävää lisäarvoa muille viranomaisille ilman ylimääräistä budjettikuormaa.

Lisääntyneet tehtävät ja toimivaltuudet, kuten kriittisen infrastruktuurin valvonta ja teknologian laajempi hyödyntäminen, voivat vahvistaa Rajavartiolaitoksen roolia osana kokonaisturvallisuutta. On kuitenkin tärkeää, että myös rahoitus turvataan, jotta Rajavartiolaitos pystyy täyttämään laajenevat tehtävänsä kustannustehokkaasti ja säilyttämään operatiivisen tehokkuutensa ilman henkilöstön kuormittamista liikaa.

Päällystöliitto Ry

Varapuheenjohtaja

Juho Tähtinen

Tähtinen Juho
Päällystöliitto ry